

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 din, za 1/2 leta
90 din, za 1/4 leta 45 din,
mesečno 15 din; za ino-
zemstvo: 210 din. — Pla-
ča in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Uredništvo in upravništvo
je v Ljubljani v Gregorči-
čevi ulici 23. — Rokopisov
ne vračamo. — Račun pri
pošti hranilnici v Ljubljani
št. 11.953. — Tel. št. 25-62.

Casopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Izhaja vsak ponedeljek,
sredo in petek

Ljubljana, sreda 5. maja 1937

Cena posamezni številki din 1'50

Preveč neproduktivnega dela

V nekem srbskem listu smo brali te dni naziranje preprostega, toda zelo preudarnega kmetovalca, ki je vzroke naših gospodarskih in socialnih težav označil takole:

»Tudi gospodarsko blagostanje in socialni red zavisita najbolj od razmerja med produktivnim in neproduktivnim delom. V Angliji je to razmerje najbolj zdravo in dobro. Nasproti ogromnemu številu produktivnih ljudi je le malo neproduktivnih. Zato je v Angliji blagostanje in mir. V državah pa, kjer je število neproduktivnih ljudi preveč veliko, tam tudi produktivni ljudje niso na višini svoje naloge, tam so pomanjkanje in socialne težave. Čim več delavcev in čim manj nadzornikov in kontrolorjev, v tem je rešitev gospodarske in socialne stiske.«

Jasno je, da ni v teh besedah obsežen ves problem sedanje gospodarske in socialne krize. Toda mnogo, zelo mnogo je resnice v teh besedah preprostega srbskega kmetovalca. Pri nas dejansko neproduktivno delo že duši vse produktivno. Kamor pogledate, povsod se kaže resničnost te trditve.

V šolah je toliko nepotrebnih upravnih pisarij, da zaradi njih nimajo profesorji časa za vzgojno delo. Vsak red je treba zapisati po petkrat, vsako malenkost je treba posebej zabeležiti in o vsaki figi je treba poročati. In če gledate okoli druge ure popoldne, ko odnašajo sluge iz uradov pisma na pošto, mora človeka biti kar strah, koliko je teh pisarij. Če vzamete kateri koli spis v roko, ki je napravljen svojo redno inštančno pot, potem je spis z raznimi žigami naravnost prenapolnjen. Same pisarije na vseh koncih in krajih in skoraj vse te pisarije so vseskozi neproduktivno delo, če ne celo težka ovira ljudi v njih produktivnem poslu.

Na vse zadnje se tej silni povodnji pisarij ne moremo niti čuditi, če upoštevamo še večjo povodnjeno predpisov, ki se dan na dan razliva ne le na uradnike, temveč tudi na gospodarske ljudi. Uradni listi kar neprestano objavljajo vedno nove zakone, uredbe, naredbi, pravilnike, raspise, navodila, tolmačenja itd., da je od samih teh predpisov v resnici nastal gozd, v katerem se drevesa več ne vidijo. Ogromna večina teh predpisov je vseskozi plod birokratičnih modrovanj, saj naša zakonodajna telesa itak tako malo zasledajo, da ne morejo izdati mnogo novih zakonov.

Skrajni čas je že, da bi začeli to nezno povodnjeno predpisov ustavljati, ker je teh predpisov že toliko, da so postali absolutno neprebavljivi. In to ne samo zato, ker jih je preveč, temveč ker so tudi slabi, mnogo premalo preudarjeni, radi česar jih je treba tudi takoj z novelami in pravilniki krpiti.

Gospodarsko življenje zaradi te povodnji birokratičnih predpisov silno trpi. Režija se zaradi njih silno podrajuje, radi česar se tudi ne more proizvodnja blaga pomeniti. Poleg tega je zanesla ta hipertrofijska predpisov v vse poslovno življenje takšno negotovost, da zaradi nje marsikdo ne tvega svo-

jega denarja v podjetja, ker se boji, da ga bodo predpisi ubili.

Vse pa kaže, da smatrajo nekateri ta vseskozi neproduktivni posel pisarij za važnejši od v resnici produktivnega posla. Dostikrat imajo praktični gospodarski ljudje že vtis, da se izdajajo predpisi že zato, da se dokaže potrebnost urada, ki izdaja te predpise. Morali bi že skoraj reči, da je na-

men te povodnji predpisov tudi ta, da se dokaže nadrejenost birokratizma nad gospodarskim življenjem. Kontrola, ki jo naj uradi v interesu celote opravljajo nad poslovnim življenjem, postaja že sama sebi namen in mesto da bi služila celoti in proizvodnji, služi le sebi. Birokratizem z neproduktivnim delom ubija produktivno. A samo v produktivnem delu in

v povečanju proizvodnje je rešitev iz sedanje in iz vsake stiske. Zato je treba pospeševati produktivno delo in zatirati neproduktivno, zato treba birokratizem, ki je po svoji naravi neproduktivno, do skrajnosti omejiti. V tem je v resnici kardinalno vprašanje zboljšanja naših razmer in zato se naj začne tudi to vprašanje pogumno in odločno reševati.

moči prebivalstva, gre v prvi vrsti v žep kartelov in tu se g. Savič ni niti najmanj zmotil.

A poleg kartelov so tu še industrijske prodajalne, je tu veleblagovnica »Ta-Ta«, so tu nabavljalne zadruge, katerih posli stalno rastejo. Baš te dni so bili občni zbori uradniških in kmetskih nabavljalnih zadrug in na vseh se je konstatalo, kako njihov promet in zaslužek raste. Na občnem zboru kmetskih nabavljalnih zadrug se je celo eden delegatov hvalil, da so v njegovem okraju že štirje trgovci propadli, a da bodo propadli še vsi drugi! In kako da tudi ne bi industrijske prodajalne, veleblagovnice in nabavljalne zadruge rastle in imele vedno večji odjem, ko pa so tako obdarjene z raznimi privilegiji, da so postali trgovci že skoraj nekonkurenčni!

Prav nič demagoško, temveč samo prav vse resnično je govoril g. Savič, ko je dejal, da trgovci zboljšanja ne čutijo, temveč samo vedno večje osiromašenje. Žal nam je, da je resnica takšna in mnogo bolj zadovoljni bi bili, če bi mogli tudi mi reči, da se čuti zboljšanje na vsej črti in tudi v trgovini. Toda, kakor rečeno, resnica je drugačna in čisto takšna, kakor jo je povedal g. Savič, da namreč trgovina propada, da je njen položaj vedno težji.

Mного bolj bi koristila tudi »Industrijska odbrana« splošnemu napredu gospodarstva, če bi to resnico spoznala, kakor pa da prihaja na dan z neresničnimi očitki in še bolj neresničnimi argumenti.

Ali je imel predsednik Savič prav?

Kako je v resnici z zboljšanjem v trgovini?

V zadnji dvojni številki »Industrijske odbrane«, ki z vso doslednostjo zagovarja tudi vsa tuja podjetja pri nas, je bil objavljen »odgovor« na izjavo zasluznega predsednika Centralnega predstavništva g. Nedeljka Saviča na njegovo izjavo v »Politiki«. V tej izjavi je dejal predsednik Savič med drugim:

»Trgovski stan propada vedno bolj! Priznavam, je nekaj prosperitete, toda pri velikem kapitalu, ki je karteliran in v tujih rokah. Mi trgovci imamo od povišanja cen samo odij, da smo mi krivi podražitev. Ne! V naših vrstah ne opažamo nobenega zboljšanja! Vidimo samo osiromašenje naših vrst in njih proletarizacijo.

Poleg velikih kartelov napredujejo še zveze nabavljalnih zadrug potrošnikov. Eni ko drugi morejo govoriti o zboljšanju. V kolikor pa ti napredujejo, za toliko mi nazadujemo! Zboljšanje? Bog obvari!»

Ta izjava, ki je bila sicer podkrepljena na zadnji plenarni seji Centralnega predstavništva od poročil delegatov iz vseh delov države, ni po volji »Industrijske odbrane«, ki zaradi te izjave očita g. Saviču celo demagogijo. Očitek, ki je v resnici več ko predrzen, ko baš g. Savič slovi po svoji umerjenosti, ko vsako besedo trikrat pretehta, preden jo izreče. Zato pa tudi na ta očitek ne moremo molčati, ker ne moremo trpeti, da bi se zasluznemu voditelju trgovstva delala takšna krivica.

Argumentacija, s katero skuša »Industrijska odbrana« utemeljiti svoj očitek, je silno šolarska. Pravi namreč, da je nesporno, da so se tudi v naši državi gospodarske razmere zboljšale. Če pa so se zboljšale, potem je morala od tega nekaj imeti tudi trgovina. Če je dobil kmet več za deželne pridelke, potem je njegova kupna moč večja, potem je več kupil in seveda tudi pri trgovcih. To je v bistvu vsa argumentacija »Industrijske odbrane«, ki dejansko ni nič drugega ko prazna in nedokazana trditve.

V koliko pa ta trditve tudi drži, pa naj kažejo naslednje vrstice.

Gospodarski položaj se more v celoti zboljšati, ne da bi zaradi tega postal tudi položaj za vsak stan ugodnejši. Le predostikrat se zgodi, da pomeni uspeh enega, propadanje drugega. Če so n. pr. cene za moko in žito v Vojvodini narasle, potem niti prebivalci Vojvodine niso imeli od tega dobiček. Do biček so imeli le tisti, ki proizvajajo in prodajajo pšenico in moko, dočim so imeli tisti, ki jo kupujejo, od poviška cen dejansko škodo. In teh, ki kupujejo, je mnogo več, kakor pa si morda misli »Industrijska odbrana«, in ti niso

samo v Sloveniji in v drugih pasivnih pokrajinah, temveč celo v žitorodnih krajih. Zaradi poviška cen morejo nekateri res več kupovati, drugi pa kupujejo iz istega vzroka manj!

Ni torej stvar tako priprosta, kakor si domišlja »Industrijska odbrana« in zaradi malenkostnega zboljšanja v enem sektorju gospodarstva še ni nastalo zboljšanje v vseh. Toda podražili se niso le agrarni proizvodi, temveč tudi industrijski izdelki. Zato je še vprašanje, če se je plačilna moč preprostega kmetovalca res povečala. Opozarjamo le na primer z mordero galico, ki jo plača danes kmetovalec za 2 din draže, kakor pa pred enim letom!

Pa tudi če bi bilo vse tako, kakor sanjari »Industrijska odbrana«, kljub temu njena trditve še ne drži. Kajti v tem je prišla kmetska zaščita, ki je vse kmetske terjatve trgovca praktično izbrisala, ker jih dobi povrnjene šele v 12 letih in brez obresti. Če jih dobi! Kajti v 12 letih se more še marsikaj zgoditi! Ta kmetska zaščita pomeni za večino trgovcev efektivno in občutno izgubo! Leta in leta bodo potrebna, da jo bodo mogli mnogi trgovci preboleti.

Pa če bi se tudi kupna moč kmetovalca povečala, niso samo trgovci tisti, ki imajo od nje dobiček. Predvsem so tu karteli, ki stalno rastejo in ki izvajajo v cenah vedno močnejši diktat. Prišli smo že tako daleč, da mora dobaviti trgovec blago, račun za blago pa bo dobil šele čez pol leta! Kje je tu potem mogoč zaslužek? Tisto, kar je ostalo od povečane kupne

moči, kljub temu njena trditve še ne drži. Kajti v tem je prišla kmetska zaščita, ki je vse kmetske terjatve trgovca praktično izbrisala, ker jih dobi povrnjene šele v 12 letih in brez obresti. Če jih dobi! Kajti v 12 letih se more še marsikaj zgoditi! Ta kmetska zaščita pomeni za večino trgovcev efektivno in občutno izgubo! Leta in leta bodo potrebna, da jo bodo mogli mnogi trgovci preboleti.

Pa če bi se tudi kupna moč kmetovalca povečala, niso samo trgovci tisti, ki imajo od nje dobiček. Predvsem so tu karteli, ki stalno rastejo in ki izvajajo v cenah vedno močnejši diktat. Prišli smo že tako daleč, da mora dobaviti trgovec blago, račun za blago pa bo dobil šele čez pol leta! Kje je tu potem mogoč zaslužek? Tisto, kar je ostalo od povečane kupne

Za praktično jugoslovansko-bolgarsko zblížanje

Predlog o ustanovitvi skupne bolgarsko-jugoslovanske emisijske banke

Čeprav je nedvomno, da tako v Jugoslaviji kot v Bolgarski vse prebivalstvo želi, da bi bilo zblížanje obeh narodov čim bolj popolno ter bi imelo ravnokar sklenjeno večno prijateljstvo čim več praktičnih rezultatov, je na drugi strani tudi jasno, da same želje ne zadostujejo, temveč je treba tudi delati, da bo ta skupni cilj dosežen. Zato smatramo za svojo dolžnost, da opozorimo na praktičen predlog uglednega srbskega gospodarskega človeka, kako to zblížanje jugoslovanskega in bolgarskega naroda realizirati. Zato objavljamo članek, ki ga je objavil v beograjskem »Privrednem pregledu« g. Dimitrije S. Bogojević, direktor beograjske trgovske banke in ki se glasi:

»...Bilo bi dobro, da mnogi dobro hoteči ljudje pripomorejo k razvoju in poglobitvi naših medsebojnih odnosov na način, ki jim je najbolj prikladen, bodisi po dnevnem tisku, bodisi z brošurami ali predavanji in podobnimi sredstvi.

Po srečno sklenjenem sporazumu o večnem prijateljstvu dveh sosednih in bratskih narodov je potrebno, da se praktično in ne samo idealistično začne v raznih smereh delati za dvig materialne kulture, ki je tako nujno potrebna mladim in neodvisnim balkanskim državam.

Po mojem skromnem mnenju je predvsem treba ustanoviti skupno

jugoslovansko-bolgarsko denarno edinico, ki bi omogočila, da se razvije medsebojna trgovina in podeljevanje trg. industrijskih in finančnih kreditov ter železniški, rečni, pomorski in zračni promet, turizma itd.

Za uresničenje te skupne denarne edinice naj bi se vzelo kot podlaga število prebivalstva. Če vzamemo, da imata Jugoslavija in Bolgarska skupaj približno 20 milijonov prebivalcev, potem bi se moralo izdati na podlagi, da pride pet denarnih edinic na prebivalca, za 100 milijonov zlatih bankovcev pod imenom »dinar-levi« ali skrajšano »din-levi«. Kot kritje za te zlate državne bankovce, ki bi jih na račun države izdali obstoječi emisijski banki, bi služila državna posestava ter poseben državni fond pri emisijski banki kot dodatna podlaga zlatih državnih bankovcev«.

Državni zlati bankovci bi imeli v obeh državah prisilen tečaj, ki bi bil enak tečaju za zlatnike. Mogli bi se izdati bankovci po 10 in 20 »din-levov« ter bi bil njih tečaj isti kakor za zlate napoleonidore po 10 in 20 frankov, katerih tečaj se periodično objavlja v »Službenih novinah«.

Vsa vsota 100 milijonov (približno 75 milijonov za Jugoslavijo in 25 milijonov za Bolgarsko) se ne bi izdala naenkrat, temveč v etapah na naslednji način: na podlagi letnega proračuna bi se

izračunalo, koliko se izda mesečno za plače vseh državnih in samoupravnih uradnikov in upokojencev ter za vsa druga plačila države, všteti tudi za kupone od državnih papirjev ter bi se za eno desetino te vsote izdali zlati državni bankovci. Poleg tega bi se odredilo, da morajo vse blagajne državnih uradov ko tudi vsi državni in samoupravni denarni zavodi kakor Poštna hranilnica, Drž. hip. banka, Priv. agrarna banka, nadalje vse občinske hranilnice, uprava državnih monopolov, razredna loterija itd. imeti v svojih dnevniških saldih blagajne vsaj eno desetino zneska v teh državnih zlatih bankoveh.

Ker se ves znesek državnih zlatih bankovcev po odbitku stroškov izdaje pojavlja kot izredni državni dohodek, bi se moral ta uporabiti za nakup zlata in državnih vrednostnih papirjev, ki bi se vložili v preje omenjeni »posebni državni fond pri emisijski banki kot dodatna podlaga zlatih državnih bankovcev«. Tudi dohodki kuponov bi se vložili v ta fond.

Po preteku petih let od dneva emisije bi se mogli zamenjavati ti zlati bankovci na polovico v zlatu, na polovico pa v srebru, in sicer po pooblaščenih denarnih zavodih za zneske v višini najmanj 100 tisoč din.

Jugoslavija in Bolgarska, ki bi s posebno konvencijo določili način izdelovanja, ustvaritve jam-

Trgovinski register

Rogaska Platina

Vpisale so se naslednje tvrdke: Blau, Bartoš in drug, Dolnja Lendava, javna trgovska družba. Obratni predmet: izvrševanje strojne pletilskega obrta. Družbeniki: Hinko Blau, Ludvik in Evgen Bartoš, vsi trgovci v Dolnji Lendavi. Družbo zastopa vsak družbenik zase.

Zaviršek, Modic & Co., Šmarje na Dolnjem. Obratni predmet: trgovina z lesom. Javna trgovska družba. Družbeniki: Josip Zaviršek, lesni manipulant, Cikava, Martin Modic, pos. sin, Malena, Ivan Kranjc, uradnik v Škofljici. Družbo zastopa vsak družbenik samostojno.

Medik Franc, Velika Nedelja. Obratni predmet: trgovina z mešaninim blagom in deželnimi pridelki, izvoz in uvoz teh predmetov.

Vpisale so se izpremembe pri naslednjih tvrdkah:

Črna-Kaolin, d. d. Ljubljana. Izbrise se član ravnateljstva inž. Fran Domladiš, vpiše pa se član ravnateljstva inž. Rudolf Unger. Vpiše se inž. Franu Domladišu podeljena prokura.

Anglo-Jugoslavensko petrolejsko d. d. za rafiniranje i promet petrolejem i inim bitumenskim proizvodima u Zagrebu, podružnica v Mariboru. Društvo se imenuje odsej: Jugoslavenska Shell, d. d. Registrira se tudi angleško in holandsko besedilo tvrdke. Izpremembe se pravila družbe. Izbrisejo se dosedanji člani ravnateljstva doktor Milan Marić, dr. Artur Marić, De Graan Albert, Waldman Adalbert, Sir W. A. Deterding in doktor Vraniczany-Drobrinović Milan. Vpišejo pa se novoizvoljeni člani: Willem Adams, ki je obenem poslevodeči član ravnateljstva, Geoffrey Gordon, Whitaker iz Zagreba, obenem delegirani poslevodeči član ravnateljstva, dr. Vuk Simić-Vakanović iz Zagreba in Vojislav

Brez dvoma ne veste za naslov,

kjer dobite najboljši ementalski in trapistovski sir. Zapišite si na belezni koledar: Mlekarska nakupovalna in prodajna zadruga, r. z. z. o. z. Predosije pri Kranju Telefon: Kranj 74

Birmanska darila

ure, zlatnina, srebrnina in optični predmeti po nizkih cenah pri **J. VILHAR, urar, LJUBLJANA SV. PETRA CESTA ŠTEV. 36**

Frank Javh-Kern: Spomini

Ob tridesetletnici prihoda v Ameriko. — Samozaložba. Tiskarna »Merkur« v Ljubljani. 1937.

Težka je pot do belega kruha. Naš človek je moral to bridko resnico še prav posebno občutiti. Iz revne kmečke, navadno bajtarske hiše, je moral v svet, da si najde delo in kruh. Če je imel nekaj sreče, je prišel v šole, če je ni imel nič, potem je bilo težko fizično delo njegova edina rešitev. A tudi tisti, ki je prišel v šole, se je moral skozi študije naravnost prestradati. Štirinajst, petnajstletni študenti pa so morali že sami skrbeti za svoj kruh. In vendar so se prebili skozi življenje, se dokopali do služb in kljub vsej prestrani bedi in pomanjkanju vendarle ohranili do smrti optimizem in vero v ideale. Žilavi in trdni so bili naši ljudje, da jih mora človek občudovati.

Posebno pa velja to še za naše izseljence. Tisoči in tisoči so odhajali leto za letom v Ameriko,

brez znanja tujega jezika, brez vsake podpore od doma, navezani le na svoje krepke mišice in na svoj zdrav razum. Globoko pod zemljo so kopali po 12 ur na dan z največjim naporom vseh moči in varčnosti ter stiskali denar, da so mogli pomagati svojem v svoji stari domovini. Kaj bi bila Dolnja, da ji niso dolarji izseljencev v Ameriki dajali vsako leto sredstev za kruh in davke? V tem težkem delu, tem silnem pomanjkanju pa so naši izseljenci vendar še našli moč, da so si ustvarili tudi krasne kulturne organizacije, celo vrsto dnevnikov in tednikov, da so si polagoma priborili ugled in spoštovanje v ameriškem svetu in si ustvarili tudi socialne ustanove, svoje mogočne vodporne jednote, kakršnih si v domovini naši delavci niso znali ustvariti. Občudovanje zaslužijo naši izseljenci.

A ne samo črni delavec, tudi inteligent, ki se je izselil v Ameriko, je moral biti cel človek, da ga ni strlo na največji tempo prignano ameriško življenje. Brez sredstev v čisto tuji deželi, brez zadostnega znanja jezika si je moral zaslužiti naš dijak denar za

Vetrinjska ulica. Razpečevalnica bencina, olj in kemikalij, družba z o. z. Spremenila se je družbena pogodba. Besedilo firme odslej: **Kemindustrija**, razpečevalnica bencina, olj in kemikalij, družba z o. z. Osnovna glavica se je zvišala od 100.000 na 200.000 din in je v celoti vplačana. Družbo zastopa poslovodja samostojno. Izbrise se dosedanja poslovodja Avgust Zlahitič in Herbert Lederer, vpiše pa se novi poslovodja Rudolf Lörger, trgovec v Mariboru.

Izbrisala se je naslednja tvrdka: **Kovač & Komp.**, lesno industrijsko in trgovsko podjetje — zaradi opustitve obrata.

Povpraševanje po našem blagu v tujini

Les in lesni izdelki:
500 — Leipzig: ponuja se zastopnik za mehak žagan les,
501 — Cape Town (Južna Afrika): pohištvo,
502 — Hamburg: zastopniška tvrdka se zanima za lesne proizvode, kakor stole, klozetne sedeže, kuhinjsko pohištvo.

Deželni pridelki:
503 — Dunaj: žitarice,
504 — Cape Town: razni deželni pridelki,
505 — Dunaj: predivo konoplje, lana in jute,
506 — Hamburg: žveplano oljčno olje za izvoz v Avstrijo in Českoslovaško,
507 — Milan: moka in ekstrakti iz kalečega ječmena,
508 — Tel-Aviv: pekmez in razni sokli.

Proizvodi živinoreje, perutninarstva in ribarstva:
509 — Dunaj: svinjska mast,
510 — Mannheim: ovčje in kozje kože, nepredelane in polpredelane,
511 — Budapešta: mezdrovina, rezana na roko in s strojem, kožni odpadki, živalska dlaka, in sicer: kravja, telečja, kozja, jarčja, konj-

ška ter volna za izdelovanje preprog,
512 — Pariz: ribje konzerve,
513 — Boston (U. S. A.): groba volna za izdelovanje preprog.

Proizvodi rudarstva:
514 — Krefeld ob Reni: rude in zlitine iz železa,
515 — Pischeldorf (Štajerska): kromova, manganova, bakrena in železna ruda, magnezit in boksit,
516 — Milan: kaolinska zemlja.

Razno:
517 — Dunaj: preproge,
518 — Tel-Aviv: žive in zamrznjene ribe, stisnjeno seno, lucerna in druga krma, koroza, rž in druge žitarice, surovo maslo,
519 — Casablanca (Maroko): ponuja se zastopnik za živila, razne zaboje za sadje in povrtnino, les za obroče, spojke iz kovine, lesena vlakna 20 do 25 cm dolga, vreče iz jute, ovojni papir vrste »Kraft« (100 x 65—50 g na m²), celulozni papir, kemični proizvodi,
520 — New York-City: barve,
521 — Tel-Aviv: gradbeni material,
522 — Pariz: ponuja se zastopnik za predmet, ki bi mogel s svojo izvirnostjo in ceno pritegniti pažnjo kupcev za čas pariške svetovne razstave.

Opombe:
Št. 1. — Bukarešta: romunska tvrdka želi uvažati v Jugoslavijo sljudo ter išče v ta namen zveze z interesi.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snazi, obleke, klobuki. itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo **tovarna JOS. REICH** Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3. Telefon št. 22-72.

Št. 2. — Hamburg: neka tvrdka išče zvezo z interesi za neko novo vrsto gnojila.
Št. 3. — Schluckenau (Češkoslovaška): strokovnjak v klobučevinski stroki išče stike z našimi krogi, ki bi hoteli zgraditi v Jugoslaviji tvornico klobučevine.

Izvozniki, ki se zanimajo za eno od navedenih ponudb ali povpraševanj, naj se obrnejo na Zavod za pospeševanje zunanje trgovine Beograd, Ratnički dom, ter naj pri tem navedejo: 1. številko, pod katero je blago navedeno, 2. točno označbo vrste blaga, 3. način embalaže z ozirom na tržne uzance, 4. količino razpoložljivega blaga, 5. ceno, franko naša meja ali cif pristanišče države, kamor naj pride blago, 6. plačilne pogoje in 7. rok dobave. Za boniteto tujih tvrdk Zavod ne jamči.

Doma in po svetu

Anketo o naših cestah je sklicalo društvo za ceste. Na anketi so se zastopniki vseh organizacij izjavili proti osnutku o državnem cestnem fondu. Ker ni dobil »Trgovski list« h anketi povabila, zato tudi o anketi ne moremo podrobneje poročati. Sicer so pa naši bralci o tem vprašanju itak zadostno informirani, saj je »Trgovski list« kot prvi nastopil proti cestnemu fondu in z največjo odločnostjo.

Železniške postaje so dolžne dati davčnim upravam samo podatke o doplačnem blagu, ne pa tudi o dospelem, ker finančno ministvo teh podatkov dosedaj ni zahtevalo. Tako vsaj piše zagrebški »Jugoslovenski Lloyd«.

Ban vardarske hanovine je izdal in predpisal pravilnik o obveznem zavarovanju tobakovih nasadov proti toči.

Novo gledališko posloplje v Beogradu, kjer je bila preje narodna skupščina, je bilo zopet otvoreno.

Telovadno društvo »Junak« je oblast prepovedala. V krogih bivše HSS so s prepovedjo zadovoljni.

Povodnji so letos napravile v naši državi za pol milijarde din škode. Tudi več nasipov je voda razdejala. Kdaj bomo že uredili reke in potoke, da bomo varni pred povodnjami?

Naši dvolastniki ob italijanski meji so poslali v Beograd posebno spomenico o svojih zahtevah. Zlasti zahtevajo, da se jim dovoli, da prenesejo denar, ki so ga dobili v Italiji za prodano blago, v Jugoslavijo. Nadalje zahtevajo razne olajšave v obmejnem prometu.

Stavka v tvornicah cementsa v Dalmaciji se je nehala s podpisom kolektivne pogodbe. Minimalna meza za delavca se določa na 2.50 din na uro. Delavci, ki so imeli preje 4 din na uro, ohranijo to mezo, delavcem, ki so imeli 6 din na uro, se poviša meza za 6%. Sporazum je bil dosežen v glavnem s posredovanjem Mačkovega Hrv. radničkoga saveza.

Meso se je v Ljubljani znatno podražilo in velja sedaj kg I. vrst-

nega volovskega mesa 12—14 din, II. 10—12 in III. vrstno in kravje 8—10 din. Telečje meso velja 12 do 16 din, sveže svinjsko 14—20, suho pa 16—20 din za kg.

Skupina francoskih železničarjev, večinoma sami višji uradniki, so napravili izlet v Jugoslavijo. Najprej so se ustavili v Ljubljani, kjer so jih njih slovenski tovariši zelo prisrčno sprejeli.

Jugoslovanski parnik »Plavnice« (813 ton) je trčil v Sev. morju z angleškim parnikom »Alecto« (900 ton), ki se je nato potopil. Od posadke angleškega parnika so se rešili samo 3 mornarji.

200 oseb je bilo aretiranih v avstrijskem mestu Gmünd zaradi suma tihotapstva. Na Českoslovaško so s pomočjo železničarjev izvažali kavo in čaj, iz Českoslovaške pa tekstilno blago in čevlje. Tihotapstvo je bilo zelo na široko organizirano.

Ameriška država je bila zaradi s sleparijami dosežene carinske prostosti pri uvozu raznih umetnostnih predmetov oškodovana od l. 1911. dalje za pol milijarde dolarjev.

Evakuacija Bilbaa se uspešno nadaljuje pod zaščito francoskih in angleških vojnih ladij. Računajo, da bo v treh dneh vse civilno prebivalstvo evakuirano.

Posledice stavke avtobusnih šoferjev v Londonu so vedno bolj neprijetne. Nevarnost je, da se stavki pridružijo tudi nameščenci podzemne železnice. Če bi se to zgodilo, potem bi bil promet tako otežkočen, da nekateri že razpravljajo o možnosti odgoditve svečanosti kronanja.

V Aleksandriji v Egiptu so pogorele tri hiše. 15 ljudi je našlo smrt v plamenih.

Radio Ljubljana

Četrtek, dne 6. maja. 9.00: Čas, poročila — 9.15: Plošče — 9.45: Verski govor (dr. Ciril Potočnik) — 10.00: Prenos cerkvene glasbe iz cerkve sv. Nikolaja v Ljubljani — 11.00: Plošče — 11.30: Otroški nastop (vodi gdč. Slavica Vencajzova) — 12.00: Slovenski šramel (gg. Marin Maks violina, Vinko Sušteršič viola, I. Stanič kitara, Stanko Avgust, harmonika) — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Plošče po željah — 17.00: Presajanje povrtnine (Josip Strekelj) — 17.30: Za zabavo in kratek čas - skrbijo brata Golob (dueti harmoniki), Jožek in Ježek (pesnice) in plošče — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Šmarnice (prenos iz cerkve sv. Cirila in Metoda) — 20.15: Slovenske Marijine božje poti II.: Legenda o Višarjih. — Igra za radio: Napisal Niko Kuret, izvaja člani rad. igr. družine. Vodi I. Pengov — 20.45: Koncert pevškega društva Krakovo-Trnovo — 21.30: Jugoslovenska glasba (radijski orkester) — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.15: Joh. Strausovi zvoki (radijski orkester).

Petek, dne 7. maja. 11.00: Kaj lahko stori šolski otrok v borbi proti jetiki (dr. Franta Mis) — 12.00: Plošče — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Valček na valček (radijski orkester) — 14.00: Vreme, borza — 18.00: Delavska družina (gdč. Kristina Hafner) — 18.20: Pablo Casals igra violončelo (plošče) — 18.40: Francoščina (dr. Stanko Leben) — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Predavanje Protitub. lige — 20.00: V. Koncert Ljubljanskega godalnega kvarteta — 20.50: Plošče — 21.10: Francoske opere (radijski orkester) — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.30: Angleške plošče.

KLISEJE

vseh vrst po fotografijah ali risbah izvršuje najsolidnejše **klisarno** **ST. DEU** LJUBLJANA DALMATINOVA 13

Sirite »Trgovski list«!